Qorti tal-Appell

(Kompetenza Inferjuri)

Imhallef Anthony Ellul

Appell 21/2014

Paolo Cannistraro **(appellant)**

Vs

Aria Chartering Limited **(appellata)**

12 ta' Ottubru, 2016.

1. Ir-rikorrent appella minn decizjoni tat-Tribunal Industrijali tal-1 ta' Awissu 2014, li biha ddikjara li m'ghandux gurisdizzjoni sabiex jisma' u jiddeciedi dwar l-ilment ta' tkeccija mill-impieg li r-rikorrent jallega li kienet ingusta. It-Tribunal qal:

   "(c) ra l-provvedimenti tal-Att dwar l-Impiegi u r-Relazzjonijiet Industrijali (Kap. 452) u senjatament l-Artikolu 39 li jeskludi mill-gurisdizzjoni tal-istess Tribunal bahrin impiegati fuq bastimenti skond id-disposizzjonijiet tal-Att dwar il-Bastimenti Merkantili (Kap. 234) u fejn hemm nuqqas ta' qbil bejn iz-zewg Atti ghandu jghodd dak tal-Att 234.

   (d) ra l-Artikolu 99(1) tal-Att dwar il-Bastimenti Merkantili (Kap.234) fejn ma hemm l-ebda riferenza ghal Kap. 452).

   Ghaldaqstant jiddeciedi li dan il-kaz ma jaqax fil-gurisdizzjoni ta' dan it-Tribunal"

2. L-aggravju tar-rikorrent hu li gialadarba fil-kuntratt ta' impieg tal-20 ta' Frar 2011 jinghad li: *"7 All other conditions shall be regulated by the Employment and Industrial Relations Act (Cap. 452 of the Laws of Malta), as amended and any other applicable Law"*, il-provvedimenti tal-Att dwar il-Bastimenti Merkantili (Kap. 234) ma japplikawx.

3. L-appellata wiegbet li:

   i. Skond l-Artikolu 99(1) tal-Kap. 234, kaptan jista' jitnehha minn sid ta' bastiment, u kull ftehim kuntrarju ma jkollux effett.
   ii. Il-Kap. 234 ma jaghmel l-ebda riferenza ghal Kap. 452.
   iii. Materja ta' kompetenza ta' Tribunal hi ta' ordni pubbliku u ghandha tigi sollevata *ex officio*.
   iv. Irrispettivament ta' x'hemm fi klawzola 7 tal-kuntratt ta' impieg, il-Kap. 234 japplika ghal kull ingagg ta' kaptan u bahri.
   v. Il-kompetenza ta' Tribunal jew qorti ma tistax titwarrab permezz ta' ftehim bejn il-partijiet.

4. Skont l-Artikolu 39 tal-Att dwar l-Impiegi u Relazzjonijiet Industrijali (Kap. 452):
"Id-disposizzjonijiet tal-artikoli 36,37 u 38 ma ghandhomx jghoddu ghall-bahrin impjegati fuq bastimenti skond id-disposizzjonijiet tal-Att dwar il-Bastimenti Merkantili; u fil-kaz li xi disposizzjonijiet tal-imsemmi Att ma jkunux jaqblu mad-disposizzjonijiet ta' dan l-Att ghandhom jghoddu dawk tal-imsemmi Att."

5. Fil-kaz ta' bahrin impjegati fuq bastimenti, l-Artikolu 39 tal-Kap. 452 jeskludi l-applikazzjoni ta' tlett disposizzjonijiet ta' dik il-ligi. L-Artikoli 36, 37 u 38 tal-Kap. 452 jitrattaw dwar l-avviz u kumpens ghal temm ta' kuntratt ta' impieg ghal zmien definit jew bla limitu, *redundancies kollettivi*, u trasferiment ta' negozju. Jipprovdi wkoll li f'kaz ta' kunflitt bejn il-provvedimenti tal-Kap. 452 u l-Att dwar il-Bastimenti Merkantili (Kap. 234), ghandhom jghoddu d-disposizzjonijiet tal-Kap. 234.

6. Skond l-Artikolu 75(1) tal-Att dwar l-Impiegi u Relazzjonijiet Industrijali:

"Minkejja kull ma jinsab f'kull ligi ohra, it-Tribunal Industrijali jkollu l-gurisdizzjoni eskluziva li jikkunsidra u jiddeciedi –

(a) *Il-kazijiet kollha fejn jigi allegat li saret tkeccija ingusta; u*
(b) *Il-kazijiet kollha li jaqghu taht il-gurisdizzjoni tat-Tribunal Industrijali bis-sahha tat-Titolu I ta' dan l-Att jew ta' regolamenti preskritti tahtu."*

7. Il-qorti ma taqbilx mat-Tribunal Industrijali li fejn si tratta ta' bahrin impiegati fuq bastiment, l-Artikolu 39 tal-Att dwar l-Impiegi u r-Relazzjonijiet Industrijali jeskludi l-gurisdizzjoni tat-Tribunal. Id-disposizzjoni ma teskludix il-gurisidizzjoni tat-Tribunal Industrijali ghal kull tilwima li fiha jkun involut bahri.

8. Inoltre, l-Artikolu 39 jirreferi ghal bahrin (*seamen*). Kaptan ta' bastiment m'huwiex f'dik il-kategorija, u dan kif jirrizulta mid-definizzjoni ta' bahri fl-Att dwar il-Bastimenti Merkantili (Kap. 234)[1].

9. Ghalkemm fl-Artikolu 99 m'hemm l-ebda riferenza ghall-Att dwar l-Impiegi u Relazzjonijiet Industrijali[2], ma jfissirx li f'dan il-kaz it-Tribunal Industrijali m'ghandux gurisdizzjoni. Dik id-disposizzjoni titratta dwar in-nomina u tnehhija ta' kaptan u mhux dwar il-gurisdizzjoni ta' tribunal.

10. Il-kompetenza ta' Tribunal jew qorti tigi determinata mil-ligi u mhux minn dak li jiftehmu l-partijiet f'kuntratt ta' impieg. Fil-fatt l-Artikolu 116 tal-Kap. 234 jipprovdi:

---

[1] *"kaptan tinkludi kull persuna (barra minn bdot) li jkollha l-kmand jew tkun inkarigata minn bastiment"*
[2] Biex wasal ghad-decizjoni, it-Tribunal ikkunsidra li *"l-Artikolu 99(1) tal-Att dwar il-Bastimenti Merkantili (Kap. 234) fejn ma hemm l-ebda riferenza ghal Kap. 452".*

"Fil-limitu li xi pattijiet jew kundizzjonijiet adottati mill-partijiet f'kuntratt mal-ekwipagg ikunu jmorru kontra d-disposizzjonijiet ta' dan l-Att f'dak li ghandu x'jaqsam ma' pagi u kundizzjonijiet ta' impieg ta' bahrin u ta' kaptani abbord bastimenti, dawk il-pattijiet u kundizzjonijiet ma jkollhom ebda effett u ghandhom jitqiesu li jkunu japplikaw id-disposizzjonijiet ta' dan l-Att."

11. Fil-kaz in ezami r-rikorrent qieghed jallega li gie mkecci ngustament ghaliex il-principal qallu li r-raguni ghat-temm ta' impieg kien minhabba li l-bastimet MY Aria kien ser jinbiegh[3], meta fir-realta' ma nbieghx.

12. Skond l-Artikolu 99 tal-Kap. 234:

"(1) Il-kaptan jigi nominat u jista' jitnehha mis-sid ta' bastiment; u kull ftehim li juri li ma jhallix lis-sid is-setgha li jnehhi kaptan ma jkollux effett.

(2) Kaptan ma jkollux dritt ghal ebda kumpens jekk jitnehha ghal raguni xierqa jew jitnehha mill-qorti.

(3) Kull meta kaptan jitnehha minghajr raguni xierqa hu jkollu, kemm-il darba ma jkunx hemm ftehim xort'ohra, jedd ghal kumpens skont iz-zmien tas-servizz tieghu mal-bastiment jew ma' sidu u, meta l-kaptan ikun hekk imnehhi matul il-vjagg, il-kumpens ma jkunx inqas mill-paga tieghu ghall-vjagg kollu u l-ispejjez biex imur lura pajjizu."

13. Għalhekk, kaptan ta' bastiment jista' jitnehha mis-sid tal-bastiment, ighid x'ighid il-ftehim. Pero' fejn it-tkeccija tkun minghajr raguni xierqa, li ghall-qorti tekwivali ghal *"tkeccija ingusta"* (Artikolu 75(1) tal-Kap. 452), allura l-kaptan ghandu l-jedd jircievi kumpens skond l-Artikolu 99 tal-Kap. 234. Fil-kaz in ezami r-rikorrent harrek lill-intimata quddiem it-Tribunal Industrijali ghall-hlas ta' kumpens. Ovvjament fl-ewwel lok irid jigi determinat jekk it-tkeccija tar-rikorrent kinitx gusta. Materja li trid tigi determinata mit-Tribunal, li skond l-Artikolu 75(1) tal-Kap. 452 ghandu **gurisdizzjoni esklussiva** sabiex jiddeciedi l-kaz gialadarba qieghed jigi allegat tkeccija ngusta.

Ghal dawn il-motivi thassar id-decizjoni tat-Tribunal Industrijali tal-1 ta' Awissu 2014 u minflok tiddikjara li ghandu l-kompetenza biex jisma' u jiddeciedi l-kaz. Spejjez taz-zewg istanzi a karigu tal-intimata.

Tordna li l-atti jintbaghtu lura lit-Tribunal sabiex jissokta bis-smigh tal-kaz.

Anthony Ellul.

[3] Mill-kuntratt ta' impieg jirrizulta li r-rikorrent kien gie ngaggat mis-socjeta intimata sabiex ikun il-kaptan fuq il-bastiment MY Aria.